

عصاره هیدروالکلی سه گونه گیاه *Artemisia* درد پالپ دندان و اختلال رفتار تغذیه ای ناشی از درد را در موش های صحرایی کاهش می دهد.

جهانگیر حقانی^۱، فاطمه حقانی^۲، امیر حسین سلیمانی^۳، مهدی عباس نژاد^۴، مجتبی خدای^۴، راضیه کوشکی^{۵*}، مریم رئوف^۶

- ۱ مرکز تحقیقات دهان و دندان، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.
- ۲ بخش فیزیولوژی و فارماکولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.
- ۳ بخش فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.
- ۴ بخش زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.
- ۵ بخش زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران.
- ۶ بخش درد دهانی صورتی، آکادمی مرکزی دندان پزشکی آمستردام، دانشگاه آمستردام، آمستردام، هلند.

چکیده

این مطالعه پتانسیل درمانی عصاره هیدروالکلی سه گونه از گیاه دورمنه (*Artemisia*) بر درد پالپ دندان و تغییرات ناشی از درد بر رفتار تغذیه ای را در موش های صحرایی نر بالغ مورد بررسی قرار داد. حیوانات در پنج گروه (n=۶) شامل: گروه حلال، گروه کپسایسین و گروه های کپسایسین درمان شده با عصاره های *A. sieberi*، *A. persica* و *A. biennis* تقسیم بندی شدند. درد پالپ با تزریق داخل دندان کپسایسین (۱۰۰ μg) ایجاد شد. ده دقیقه قبل از تزریق کپسایسین عصاره های هیدروالکلی (۲۰۰ mg/kg) به صورت داخل صفاقی تزریق گردید. رفتار درد برای مدت ۴۰ دقیقه ثبت شد. نتایج نشان داد، درمان با هر سه عصاره، درد پالپ دندان القا شده با کپسایسین را کاهش می دهد. علاوه بر این، تزریق کپسایسین تعداد ورود به ناحیه حاوی آب و غذا دستگاه ارزیابی رفتار و مدت زمان و میزان غذا خوردن را کاهش داد. اثرات نامطلوب کپسایسین بر کاهش مدت و تعداد دوره های مصرف غذا در گروه درمان شده با *A. persica* کاهش یافت. علاوه بر این، همه عصاره های استفاده شده اثرات مہاری کپسایسین بر مصرف آب و غذا را کاهش دادند. در مجموع، مطالعه حاضر نشان داد عصاره های گیاه *Artemisia* در کاهش درد پالپ دندان و اختلال در رفتار تغذیه ای ناشی از درد در موش های صحرایی موثر است.

واژگان کلیدی

موش های صحرایی، *Artemisia*، درد پالپ، کپسایسین، مصرف غذا

* نویسنده مسئول: راضیه کوشکی

Kooshki.r@lu.ac.ir